

Doplnenie návrhu KOZ SR na zaradenie do programu rokovania HSR SR – časť Rôzne Bod:

- **Nepriaznivá situácia v SHMÚ a možnosti dofinancovania nákladov**

Prehľad hlavných ekonomických ukazovateľov a ďalšie doplňujúce argumenty budú osobne prezentované na rokovaní HSR SR.

Požiadavky na doplnenie zo strany MPSVaR SR Odbor parlamentnej a vládnej agendy Kancelária ministra z 11. 05. 2022:

- [Požiadavka MPSVaR SR - aké sú problémy a pod.](#)

ÚVOD

Slovenský hydrometeorologický ústav (ďalej len „SHMÚ“) je špecializovaná organizácia vykonávajúca hydrologickú a meteorologickú službu na národnej aj medzinárodnej úrovni.

Činnosť SHMÚ sa riadi najmä zákonom 201/2009 Z.z. o štátnej hydrologickej službe a štátnej meteorologickej službe. Spôsob financovania SHMÚ určuje jeho zaradenie medzi príspevkové organizácie.

SHMÚ patrí medzi organizácie strategického významu, na ktorej výsledkoch z meraní a analýz sú naviazané mnohé ďalšie strategické inštitúcie.

IDENTIFIKÁCIA VZNIKNUTÉHO PROBLÉMU

SHMÚ sa ocitol vo vážnej finančnej tiesni, existuje reálna hrozba postupnej platobnej neschopnosti, SHMÚ očakáva existenčné problémy a cca 470 zamestnancov je v neistote a majú obavy z ďalšieho vývoja situácie u svojho zamestnávateľa. Problémom sú aj pozastavené, prípadne nepodporované projekty, ktorých účelom je skvalitňovanie prác na monitoringu a riešení aktuálnych odborných problémov v meteorológii a hydrológii.

Aktuálne má SHMÚ zabezpečené zdroje pre financovanie maximálne do konca júna 2022. SHMÚ chýbajú financie v objeme niekoľkých miliónov eur.

SHMÚ nemá podpísaný kontrakt týkajúci sa financovania SHMÚ na rok 2022 s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky. Kontrakt mal byť podpísaný v roku 2021.

Napriek informáciám o záujme, snahe a aktivitám Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstvo financií Slovenskej republiky odmietlo poskytnúť – navýšiť financie na dofinancovanie SHMÚ s odôvodnením, že financovanie SHMÚ patrí plne do pôsobnosti kapitoly Ministerstva životného prostredia ako jeho zriaďovateľa.

V roku 2021 došlo k výraznej redukcii na strane príjmov SHMÚ, pričom výrazný podiel predstavoval výpadok príjmu zo segmentu leteckej dopravy z dôvodu covidu, bez kompenzácie zo strany štátu. Náklady SHMÚ boli financované z naakumulovaných rezerv. Ministerstvo financií Slovenskej republiky neakceptovalo požiadavku Ministerstva životného prostredia na navýšenie rozpočtu v príslušnej kapitole pre aktuálny rok.

- Požiadavka MPSVaR SR - z akého dôvodu má byť zaradený na rokovanie HSR,

ODÔVODNENOSŤ ZARADENIA POŽIADAVKY NA ROKOVANIE HSR SR

Odôvodnenosť obáv sociálneho partnera, popísaných v ďalšej časti textu, z vážneho dopadu dlhodobého neriešenia vzniknutého (v roku 2021) a opakovane predkladaného problému na riešenie kompetentným ústredným orgánom štátnej správy bez konkrétnych záverov (máj 2022) a avizovaný kolaps poskytovaných služieb SHMÚ a ohrozenie zamestnanosti.

Akýkoľvek výpadok monitoringu a analýz aktuálneho stavu spôsobí nezvratné škody - môže vážne ohroziť meteorologické služby pre Letecký úrad Slovenskej republiky a tým ohroziť bezpečnosť civilnej letovej prevádzky, plnenie úloh leteckej zložky Ozbrojených síl Slovenskej republiky v súvislosti s plnením úloh pri zabezpečovaní obrany vzdušného priestoru Slovenska, plnenie úloh súvisiacich s bezpečnosťou štátu a jeho občanov a poskytovanie služieb pre iné rezorty.

Akékoľvek obmedzenie alebo redukcia služieb, ktoré poskytuje alebo zabezpečuje SHMÚ - sleduje, porovnáva a vyhodnocuje zmeny klimatických a hydrologických pomerov a koncentrácie znečistení ovzdušia na celom území Slovenska, pozorovacie siete SHMÚ v rámci monitoringu povodia Dunaja patria medzi najkvalitnejšie a najpodrobnejšie v porovnaní s európskymi krajinami, cez ktoré rieka preteká, podrobne monitoruje kvantita a kvalita podzemných vôd na Žitnom ostrove, ktorý je najväčším rezervoárom pitnej vody v strednej Európe, monitoruje a vyhodnocuje výdatnosť geotermálnych vôd, vydáva výstrahy pri ohrozeniach – povodne, požiare, iné živelné pohromy, ... atď., **spôsobí nezvratné škody.**

Všetky výsledky, ktoré boli a sú na SHMÚ dosahované, zabezpečujú v prevažnej miere **vysokokvalifikovaní zamestnanci (na špecifických pracovných pozíciách – klimatológ, hydroológ, meteorológ, IT špecialista;** o vysokých požiadavkách na kvalifikáciu a špecifické zameranie odbornej prípravy svedčí napr. fakt, že celá oblasť Žitného ostrova je od roku 1992 monitorovaná automatickými stanicami, ktoré sú postupne nahrádzané stanicami s možnosťou snímania hladín podzemnej vody cez satelit, ... atď.), **ktorí sa ocitli v neistote a sú znepokojení vývojom nepriaznivej finančnej situácie.** SHMÚ už v minulosti prešiel z dôvodu finančných problémov turbulentnými obdobiami, ktoré spôsobili aj značnú redukciu zamestnancov. Finančná stabilita ústavu a vysokokvalifikovaná pracovná sila je základným predpokladom plnenia úloh, na ktoré bol SHMÚ zriadený. **Tento kritický stav destabilizuje už aj tak poddimenzovaný odborný personál a hrozí odliv kvalifikovanej pracovnej sily.**

- Požiadavka MPSVaR SR - bližší, podrobnejší popis čo v rámci daného bodu požadujete riešiť

Dovoľujeme si úctivo požiadať zástupcov ústredných orgánov štátnej správy - Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ktoré boli do riešenia vzniknutého problému doposiaľ zainteresované, o stanovisko k vzniknutej situácii z pohľadu oboch rezortov a podanie informácií o možnostiach riešenia resp. podmienkach, za akých by bolo možné vzniknutý problém vyriešiť, aby nedochádzalo k eskalácii napätia a neistoty z možných dopadov nevyriešeného problému.

- Požiadavka MPSVaR SR - komu/ktorému rezortu/rezortom je daný bod určený

Vzniknutý problém sa týka rezortov – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Slovenský hydrometeorologický ústav zriadilo 01. 01. 1969 Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva. V súčasnosti je SHMÚ organizáciou v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR.

Problém dofinancovania SHMÚ nie je doteraz definitívne vyriešený kompetentnými ústrednými orgánmi štátnej správy – Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky s tým, že riešenie je presúvané medzi rezortami od roku 2021 doteraz bez výsledku.